

Βρυξέλλες, 7 Ιουνίου 2023
(OR. en)

10027/23

**Διοργανικός φάκελος:
2022/0401(APP)**

**SOC 415
ANTIDISCRIM 117
GENDER 119
JAI 758
FREMP 167**

ΣΗΜΕΙΩΜΑ

Αποστολέας: Επιτροπή των Μονίμων Αντιπροσώπων (1ο Τμήμα)

Αποδέκτης: Συμβούλιο

αριθ. προηγ. εγγρ.: 9539/23

Θέμα: Πρόταση ΟΔΗΓΙΑΣ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ σχετικά με πρότυπα για τους φορείς ισότητας στον τομέα της ίσης μεταχείρισης προσώπων ανεξαρτήτως φυλετικής ή εθνοτικής καταγωγής, της ίσης μεταχείρισης προσώπων στον τομέα της εργασίας και της απασχόλησης ανεξαρτήτως θρησκείας ή πεποιθήσεων, αναπηρίας, ηλικίας ή γενετήσιου προσανατολισμού, της ίσης μεταχείρισης γυναικών και ανδρών σε θέματα κοινωνικής ασφάλισης και όσον αφορά την πρόσβαση σε αγαθά και υπηρεσίες και την παροχή αυτών, και την απαλοιφή του άρθρου 13 της οδηγίας 2000/43/EK και του άρθρου 12 της οδηγίας 2004/113/EK
- Γενική προσέγγιση

I. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Στις 7 Δεκεμβρίου 2022, η Επιτροπή υπέβαλε στο Συμβούλιο πρόταση οδηγίας του Συμβουλίου σχετικά με πρότυπα για τους φορείς ισότητας στον τομέα της ίσης μεταχείρισης προσώπων ανεξαρτήτως φυλετικής ή εθνοτικής καταγωγής, της ίσης μεταχείρισης προσώπων στον τομέα της εργασίας και της απασχόλησης ανεξαρτήτως θρησκείας ή πεποιθήσεων, αναπηρίας, ηλικίας ή γενετήσιου προσανατολισμού, της ίσης μεταχείρισης γυναικών και ανδρών σε θέματα κοινωνικής ασφάλισης και όσον αφορά την πρόσβαση σε αγαθά και υπηρεσίες και την παροχή αυτών, και την απαλοιφή του άρθρου 13 της οδηγίας 2000/43/EK και του άρθρου 12 της οδηγίας 2004/113/EK.

Σύμφωνα με τη νομοθεσία της ΕΕ για την ισότητα, όλα τα κράτη μέλη υποχρεούνται να ορίσουν «φορείς ισότητας» για την καταπολέμηση των διακρίσεων λόγω φυλετικής ή εθνοτικής καταγωγής (οδηγία 2000/43/ΕΚ), καθώς και λόγω φύλου (οδηγία 2004/113/ΕΚ). Οι φορείς ισότητας παρέχουν συνδρομή στα θύματα διακρίσεων, διεξάγουν ανεξάρτητες έρευνες, δημοσιεύουν εκθέσεις και διατυπώνουν συστάσεις για θέματα που αφορούν τις διακρίσεις. Επί του παρόντος, η εντολή και οι αρμοδιότητες των φορέων ισότητας διαφέρουν σημαντικά μεταξύ των κρατών μελών. Η προτεινόμενη οδηγία αποσκοπεί στην ενίσχυση του ρόλου και της ανεξαρτησίας τους, στον καθορισμό ελάχιστων προτύπων για τη λειτουργία τους και στην επέκταση της εντολής τους στα θέματα που καλύπτονται από τις οδηγίες 79/7/ΕΟΚ και 2000/78/ΕΚ, οι οποίες επί του παρόντος δεν παρέχουν εξουσίες στους φορείς ισότητας.

Η πρόταση βασίζεται στο άρθρο 19 παράγραφος 1 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ), το οποίο προβλέπει αρμοδιότητα της ΕΕ για την καταπολέμηση των διακρίσεων λόγω φύλου, φυλετικής ή εθνικής καταγωγής, θρησκείας ή πεποιθήσεων, αναπηρίας, ηλικίας ή γενετήσιου προσανατολισμού. Η διαπραγμάτευση της προτεινόμενης οδηγίας θα πραγματοποιηθεί σύμφωνα με την ειδική νομοθετική διαδικασία που προβλέπεται στο άρθρο 19 παράγραφος 1 της ΣΛΕΕ, βάσει της οποίας το Συμβούλιο αποφασίζει ομόφωνα αφού λάβει την έγκριση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου. Η πρόταση εγκρίθηκε από την Επιτροπή μαζί με μια άλλη πρόταση σχετικά με τα πρότυπα για τους φορείς ισότητας, η οποία καλύπτει δύο ακόμη οδηγίες για την ισότητα και βασίζεται στο άρθρο 157 της ΣΛΕΕ (συνήθης νομοθετική διαδικασία)¹.

Τα εθνικά κοινοβούλια της ΙΤ και της ΠΡ και ένα από τα δύο σώματα του κοινοβουλίου (Γερουσία) της ΤΣ υπέβαλαν γνώμες σχετικά με την πρόταση της Επιτροπής. Το κοινοβούλιο της ΔΙ εξέδωσε επίσης ψήφισμα σχετικά με την πρόταση².

Η Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή διατύπωσε τη γνώμη της στις 22 Μαρτίου 2023³.

Ο Ευρωπαίος Επόπτης Προστασίας Δεδομένων γνωμοδότησε στις 2 Φεβρουαρίου 2023⁴.

Η ΕΣ διατήρησε επιφύλαξη κοινοβουλευτικής εξέτασης.

¹ Βλ. έγγρ. 10038/23.

² Δεν απαιτήθηκε επανεξέταση της πρότασης από την πλευρά της Επιτροπής.

³ Έγγρ. 8910/23.

⁴ Έγγρ. 6296/23.

II. ΠΡΟΟΔΟΣ ΤΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ ΣΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

Κατά την εξέταση της πρότασης από την Ομάδα «Κοινωνικά θέματα»⁵, η Προεδρία αναθεώρησε εκτενώς το κείμενο προκειμένου να βρει λύση για τα θέματα που ανησυχούν τις αντιπροσωπίες. Πολλές από τις τροποποιήσεις που εισήχθησαν αποσκοπούν στην προσαρμογή του κειμένου στην ποικιλομορφία και την ιδιαιτερότητα των υφιστάμενων εθνικών συστημάτων, καθώς όλα τα κράτη μέλη έχουν ήδη συστήσει φορείς ισότητας στο πλαίσιο των αντίστοιχων νομικών και διοικητικών πλαισίων τους.

Στις κύριες δράσεις συγκαταλέγονται οι ακόλουθες:

1. Η έννοια της ανεξαρτησίας των φορέων ισότητας στο άρθρο 3 έχει αποσαφηνιστεί, ιδίως όσον αφορά την οργανωτική και εσωτερική δομή τους, καθώς και την άσκηση των διαφόρων αρμοδιοτήτων τους.
2. Έγιναν επίσης αλλαγές στο άρθρο 4 προκειμένου να διασφαλιστεί ότι οι φορείς ισότητας διαθέτουν επαρκείς πόρους, ενώ παράλληλα παρέχεται επαρκής ευελιξία για την προσαρμογή στα διάφορα υφιστάμενα εθνικά πλαίσια και συστήματα.
3. Για μεγαλύτερη σαφήνεια, η Προεδρία χώρισε το άρθρο 8 σε δύο άρθρα, ένα αφιερωμένο στις «Έρευνες» (άρθρο 8) και το άλλο αφιερωμένο στις «Γνωμοδοτήσεις και αποφάσεις» (άρθρο 8α).
4. Οι επιλογές που έχουν στη διάθεσή τους τα κράτη μέλη όσον αφορά την ανάθεση εξουσιών επίλυσης διαφορών στους φορείς ισότητας στο άρθρο 9 αναθεωρήθηκαν προκειμένου να ληφθεί υπόψη το γεγονός ότι τα νομικά συστήματα των κρατών μελών διαφέρουν σημαντικά.

⁵ Πραγματοποιήθηκαν συνεδριάσεις στις 10 και 20 Ιανουαρίου, στις 7 Φεβρουαρίου, στις 2 Μαρτίου, στις 20-21 Μαρτίου, στις 18-19 Απριλίου και στις 15 και 25 Μαΐου 2023.

5. Όσον αφορά τους μηχανισμούς παρακολούθησης και υποβολής εκθέσεων που αναφέρονται στο άρθρο 16, το παρόν κείμενο αποσαφηνίζει το γεγονός ότι οι δείκτες καθορίζονται με εκτελεστική πράξη που εκδίδεται σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης. Επιπλέον, το αναθεωρημένο κείμενο προβλέπει προθεσμία (24 μήνες από την ημερομηνία έναρξης ισχύος της οδηγίας) εντός της οποίας η Επιτροπή καταρτίζει την εκτελεστική πράξη, και διευκρινίζει το γεγονός ότι οι δείκτες θα αφορούν «τη λειτουργία των φορέων ισότητας που έχουν ορισθεί βάσει της παρούσας οδηγίας» και όχι τα πρακτικά αποτελέσματα της ίδιας της οδηγίας.
6. Η περίοδος μεταφοράς στο εθνικό δίκαιο μεταβλήθηκε σε 36 μήνες έναντι 18 μηνών στην πρόταση της Επιτροπής.

III. ΣΥΜΒΙΒΑΣΤΙΚΗ ΠΡΟΤΑΣΗ ΤΗΣ ΠΡΟΕΔΡΙΑΣ

Στις 31 Μαΐου, η Προεδρία υπέβαλε συμβιβαστικό κείμενο⁶ στην ΕΜΑ, με σκοπό να επιτευχθεί γενική προσέγγιση στο Συμβούλιο «Απασχόληση, Κοινωνική Πολιτική, Υγεία και Καταναλωτές» της 12ης Ιουνίου 2023. Η πολύ μεγάλη πλειοψηφία των αντιπροσωπιών υποστήριξε τη συμβιβαστική πρόταση της Προεδρίας. Μία αντιπροσωπία ζήτησε αλλαγές στις διατάξεις σχετικά με την παρακολούθηση και την υποβολή εκθέσεων (αιτιολογική σκέψη 44 και άρθρο 16), ενώ μια άλλη αντιπροσωπία ανέφερε ότι εξακολουθεί να έχει ανησυχίες και διατύπωσε επιφύλαξη εξέτασης.

Προκειμένου να εξασφαλιστεί ισχυρή εντολή και η ευρύτερη δυνατή υποστήριξη από τις αντιπροσωπίες, η Προεδρία εκπόνησε νέα συμβιβαστική πρόταση, η οποία υποβλήθηκε στην ΕΜΑ στις 7 Ιουνίου 2023⁷. Η Προεδρία αναδιατύπωσε το άρθρο 8 σχετικά με τις εξουσίες διεξαγωγής έρευνας που πρέπει να παρέχονται στους φορείς ισότητας και προσέθεσε μια νέα πρόταση στο άρθρο 16 σχετικά με την παρακολούθηση και την υποβολή εκθέσεων, σύμφωνα με την οποία οι δείκτες σχετικά με τη λειτουργία των φορέων ισότητας δεν προορίζονται για την κατάταξη ή την έκδοση ειδικών συστάσεων προς επιμέρους κράτη μέλη.

Σχεδόν όλες οι αντιπροσωπίες μπόρεσαν να υποστηρίξουν το νέο συμβιβαστικό κείμενο και καμία αντιπροσωπία δεν αντιτάχθηκε σε αυτό.

⁶ Έγγρ. 9442/23.

⁷ Έγγρ. 9539/23.

IV. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ

Το Συμβούλιο (EPSCO) καλείται να καταλήξει σε γενική προσέγγιση ως προς το κείμενο που περιλαμβάνεται στο Παράρτημα του παρόντος σημειώματος.

Πρόταση

ΟΔΗΓΙΑ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

σχετικά με πρότυπα για τους φορείς ισότητας στον τομέα της ίσης μεταχείρισης προσώπων ανεξαρτήτως φυλετικής ή εθνοτικής καταγωγής, της ίσης μεταχείρισης προσώπων στον τομέα της εργασίας και της απασχόλησης ανεξαρτήτως θρησκείας ή πεποιθήσεων, αναπηρίας, ηλικίας ή γενετήσιου προσανατολισμού, της ίσης μεταχείρισης γυναικών και ανδρών σε θέματα κοινωνικής ασφάλισης και όσον αφορά την πρόσβαση σε αγαθά και υπηρεσίες και την παροχή αυτών, και την τροποποίηση της οδηγίας 2000/43/EK και της οδηγίας 2004/113/EK

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης και ιδίως το άρθρο 19 παράγραφος 1,

Έχοντας υπόψη την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

Κατόπιν διαβίβασης του σχεδίου νομοθετικής πράξης στα εθνικά κοινοβούλια,

Έχοντας υπόψη την έγκριση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου⁸,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής⁹,

⁸ EE C της , σ. .

⁹ EE C της , σ. .

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Επιτροπής των Περιφερειών¹⁰,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη του Ευρωπαϊού Επόπτη Προστασίας Δεδομένων¹¹,

Αποφασίζοντας σύμφωνα με ειδική νομοθετική διαδικασία,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

¹⁰ EE C της , σ. .

¹¹ EE C της , σ. .

- (1) Οι Συνθήκες και ο Χάρτης των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης αναγνωρίζουν το δικαίωμα στην ισότητα και το δικαίωμα στη μη διακριτική μεταχείριση ως ουσιώδεις αξίες της Ένωσης¹², η οποία έχει ήδη εκδώσει αρκετές οδηγίες για την απαγόρευση των διακρίσεων.
- (2) Δυνάμει του άρθρου 19 παράγραφος 1 της ΣΛΕΕ, το Συμβούλιο, αποφασίζοντας ομόφωνα σύμφωνα με ειδική νομοθετική διαδικασία, και μετά την έγκριση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, μπορεί να αναλάβει δράση για την καταπολέμηση των διακρίσεων λόγω φύλου, φυλετικής ή εθνοτικής καταγωγής, θρησκείας ή πεποιθήσεων, αναπηρίας, ηλικίας ή γενετήσιου προσανατολισμού, με την επιφύλαξη των άλλων διατάξεων των Συνθηκών και εντός των ορίων των αρμοδιοτήτων που παρέχουν στην Ένωση.
- (3) Σκοπός της παρούσας οδηγίας είναι ο καθορισμός ελάχιστων απαιτήσεων για τη λειτουργία των φορέων ισότητας, με σκοπό τη βελτίωση της αποτελεσματικότητάς τους και τη διασφάλιση της ανεξαρτησίας τους, προκειμένου να ενισχυθεί η εφαρμογή της αρχής της ίσης μεταχείρισης, όπως απορρέει από τις οδηγίες 79/7/ΕΟΚ¹³, 2000/43/ΕΚ¹⁴, 2000/78/ΕΚ¹⁵ και 2004/113/ΕΚ¹⁶ του Συμβουλίου.
- (4) Η οδηγία 79/7/ΕΟΚ απαγορεύει τις διακρίσεις λόγω φύλου σε θέματα κοινωνικής ασφάλισης.
- (5) Η οδηγία 2000/43/ΕΚ του Συμβουλίου απαγορεύει τις διακρίσεις λόγω φυλετικής ή εθνοτικής καταγωγής.
- (6) Η οδηγία 2000/78/ΕΚ του Συμβουλίου απαγορεύει τις διακρίσεις λόγω θρησκείας ή πεποιθήσεων, αναπηρίας, ηλικίας ή γενετήσιου προσανατολισμού, όσον αφορά την απασχόληση, την εργασία και την επαγγελματική κατάρτιση.

¹² Άρθρα 2 και 3 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΣΕΕ), άρθρα 8 και 10 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ), και άρθρα 21, 23 και 26 του Χάρτη.

¹³ Οδηγία 79/7/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 19ης Δεκεμβρίου 1978, περί της προοδευτικής εφαρμογής της αρχής της ίσης μεταχείρισης μεταξύ ανδρών και γυναικών σε θέματα κοινωνικής ασφάλισης (ΕΕ L 6 της 10.1.1979, σ. 24).

¹⁴ Οδηγία 2000/43/ΕΚ του Συμβουλίου, της 29ης Ιουνίου 2000, περί εφαρμογής της αρχής της ίσης μεταχείρισης προσώπων ασχέτως φυλετικής ή εθνοτικής τους καταγωγής (ΕΕ L 180 της 19.7.2000, σ. 22).

¹⁵ Οδηγία 2000/78/ΕΚ του Συμβουλίου, της 27ης Νοεμβρίου 2000, για τη διαμόρφωση γενικού πλαισίου για την ίση μεταχείριση στην απασχόληση και την εργασία (ΕΕ L 303 της 2.12.2000, σ. 16).

¹⁶ Οδηγία 2004/113/ΕΚ του Συμβουλίου, της 13ης Δεκεμβρίου 2004, για την εφαρμογή της αρχής της ίσης μεταχείρισης ανδρών και γυναικών στην πρόσβαση σε αγαθά και υπηρεσίες και την παροχή αυτών (ΕΕ L 373 της 21.12.2004, σ. 37).

- (7) Η οδηγία 2004/113/EK απαγορεύει τις διακρίσεις λόγω φύλου όσον αφορά την πρόσβαση σε αγαθά και υπηρεσίες και την παροχή αυτών.
- (8) Οι οδηγίες 2000/43/EK και 2004/113/EK προβλέπουν ότι τα κράτη μέλη πρέπει να ορίζουν έναν ή περισσότερους φορείς για την προώθηση της ίσης μεταχείρισης, συμπεριλαμβανομένης της ανάλυσης, της παρακολούθησης και της υποστήριξης της ίσης μεταχείρισης όλων των προσώπων χωρίς διακρίσεις για τους λόγους που καλύπτονται από τις αντίστοιχες οδηγίες (στο εξής: «φορείς ισότητας»). Οι οδηγίες απαιτούν από τα κράτη μέλη να διασφαλίζουν ότι οι αρμοδιότητες των φορέων ισότητας περιλαμβάνουν την παροχή ανεξάρτητης βοήθειας στα θύματα, τη διεξαγωγή ανεξάρτητων ερευνών όσον αφορά τις διακρίσεις, τη δημοσίευση ανεξάρτητων εκθέσεων και τη διατύπωση συστάσεων για κάθε θέμα που αφορά τέτοιες διακρίσεις.
- (9) Οι οδηγίες 2006/54/EK¹⁷ και 2010/41/EE¹⁸ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου προβλέπουν επίσης τον καθορισμό φορέων ισότητας για την προώθηση, την ανάλυση, την παρακολούθηση και την υποστήριξη της ίσης μεταχείρισης όλων των προσώπων ασχέτως φύλου.
- (10) Όλα τα κράτη μέλη έχουν θεσπίσει φορείς ισότητας σύμφωνα με τις οδηγίες 2000/43/EK και 2004/113/EK. Έχει τεθεί σε εφαρμογή ένα ποικιλόμορφο σύστημα φορέων ισότητας, ενώ έχουν προκύψει και ορθές πρακτικές. Ωστόσο, πολλοί φορείς ισότητας αντιμετωπίζουν δυσχέρειες, ιδίως όσον αφορά τους πόρους, την ανεξαρτησία και τις εξουσίες που χρειάζονται για να εκτελούν τα καθήκοντά τους.

¹⁷ Οδηγία 2006/54/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 5ης Ιουλίου 2006, για την εφαρμογή της αρχής των ίσων ευκαιριών και της ίσης μεταχείρισης ανδρών και γυναικών σε θέματα εργασίας και απασχόλησης (EE L 204 της 26.7.2006, σ. 23).

¹⁸ Οδηγία 2010/41/EE του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 7ης Ιουλίου 2010, για την εφαρμογή της αρχής της ίσης μεταχείρισης ανδρών και γυναικών που ασκούν αυτοτελή επαγγελματική δραστηριότητα και για την κατάργηση της οδηγίας 86/613/ΕΟΚ του Συμβουλίου (EE L 180 της 15.7.2010, σ. 1).

- (11) Οι οδηγίες 2000/43/EK και 2004/113/EK αφήνουν ευρύ περιθώριο διακριτικής ευχέρειας στα κράτη μέλη όσον αφορά τη δομή και τη λειτουργία των φορέων ισότητας. Το αποτέλεσμα είναι σημαντικές διαφορές μεταξύ των φορέων ισότητας που συγκροτούνται στα κράτη μέλη, όσον αφορά την εντολή, τις αρμοδιότητες, τις δομές, τους πόρους και την επιχειρησιακή λειτουργία των εν λόγω φορέων. Ως εκ τούτου, αυτό σημαίνει ότι η προστασία από τις διακρίσεις διαφέρει μεταξύ των κρατών μελών.
- (12) Αν και οι οδηγίες 79/7/ΕΟΚ και 2000/78/EK δεν απαιτούν από τα κράτη μέλη να ορίζουν φορείς ισότητας για την αντιμετώπιση των θεμάτων που καλύπτονται από τις εν λόγω οδηγίες, στα περισσότερα κράτη μέλη, όπου αυτό ορίζεται από το εθνικό δίκαιο, αρμόδιοι για τα θέματα αυτά είναι οι φορείς ισότητας. Ωστόσο, αυτό δεν συμβαίνει σε όλα τα κράτη μέλη, γεγονός που έχει ως αποτέλεσμα να υπάρχουν διαφορετικά επίπεδα προστασίας κατά των διακρίσεων στην Ένωση όσον αφορά τα θέματα που καλύπτονται από τις εν λόγω οδηγίες.
- (13) Για να διασφαλιστεί ότι οι φορείς ισότητας μπορούν να συμβάλλουν αποτελεσματικά στην επιβολή των οδηγιών 79/7/ΕΟΚ, 2000/43/EK, 2000/78/EK και 2004/113/EK με την προώθηση της ίσης μεταχείρισης, την πρόληψη των διακρίσεων και την παροχή βοήθειας σε όλα τα άτομα και τις ομάδες που υφίστανται διακρίσεις όσον αφορά την πρόσβασή τους στη δικαιοσύνη σε ολόκληρη την Ένωση, είναι αναγκαίο να θεσπιστούν ελάχιστα πρότυπα για τη λειτουργία των εν λόγω φορέων και να διευρυνθεί η εντολή τους ώστε να συμπεριλάβει και τα θέματα που καλύπτονται από τις οδηγίες 79/7/ΕΟΚ και 2000/78/EK. Τα νέα πρότυπα λαμβάνουν υπόψη τη σύσταση 2018/951¹⁹ της Επιτροπής, με βάση ορισμένες από τις διατάξεις της και την προσέγγιση που προτείνει. Επίσης βασίζονται και σε άλλες σχετικές πράξεις, όπως η γενική σύσταση πολιτικής αριθ. 2²⁰ σχετικά με τους φορείς ισότητας, η οποία εγκρίθηκε από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή κατά του Ρατσισμού και της Μισαλλοδοξίας (ECRI), και οι αρχές των Παρισίων²¹ που υιοθέτησαν τα Ηνωμένα Έθνη και εφαρμόζονται στους εθνικούς οργανισμούς ανθρωπίνων δικαιωμάτων.

¹⁹ Σύσταση (ΕΕ) 2018/951 της Επιτροπής, της 22ας Ιουνίου 2018, σχετικά με πρότυπα για τους φορείς ισότητας (ΕΕ L 167 της 4.7.2018, σ. 28).

²⁰ ECRI, Γενική σύσταση πολιτικής αριθ. 2, που αναθεωρήθηκε όσον αφορά τους φορείς ισότητας για την καταπολέμηση του ρατσισμού και της μισαλλοδοξίας σε εθνικό επίπεδο — εγκρίθηκε στις 13 Ιουνίου 1997 και αναθεωρήθηκε στις 7 Δεκεμβρίου 2017.

²¹ Αρχές που διέπουν το καθεστώς των εθνικών θεσμικών οργάνων, όπως εγκρίθηκαν με το ψήφισμα 48/134 της Γενικής Συνέλευσης της 20ής Δεκεμβρίου 1993.

- [(14) Όσον αφορά τα θέματα που καλύπτονται από τις οδηγίες 2006/54/EK και 2010/41/ΕΕ, στην οδηγία (ΕΕ).../... [σχετικά με πρότυπα για τους φορείς ισότητας στον τομέα της ίσης μεταχείρισης και των ίσων ευκαιριών μεταξύ γυναικών και ανδρών σε θέματα εργασίας και απασχόλησης, και για την τροποποίηση της οδηγίας 2006/54/EK και της οδηγίας 2010/41/ΕΕ²²] προβλέπονται τα ίδια ελάχιστα πρότυπα για τη λειτουργία των φορέων ισότητας.
- (15) Η παρούσα οδηγία θα πρέπει να εφαρμόζεται στη δράση των φορέων ισότητας όσον αφορά τα θέματα που καλύπτονται από τις οδηγίες 79/7/ΕΟΚ, 2000/43/EK, 2000/78/EK και 2004/113/EK. Τα πρότυπα θα πρέπει να αφορούν μόνο τη λειτουργία των φορέων ισότητας και δεν θα πρέπει να διευρύνουν το ουσιαστικό ή το προσωπικό πεδίο εφαρμογής των εν λόγω οδηγιών.
- (16) Όταν προωθούν την ίση μεταχείριση, προλαμβάνουν τις διακρίσεις, συλλέγουν δεδομένα σχετικά με τις διακρίσεις και παρέχουν συνδρομή σε θύματα διακρίσεων, οι φορείς ισότητας θα πρέπει να αντιμετωπίζουν με ιδιαίτερη προσοχή διακρίσεις που βασίζονται σε περισσότερους του ενός εκ των λόγων προστασίας που προβλέπονται από τις οδηγίες 79/7/ΕΟΚ, 2000/43/EK, 2000/78/EK και 2004/113/EK.
- (16α) (νέα) Τα κράτη μέλη θα πρέπει να ορίσουν έναν ή περισσότερους φορείς για την άσκηση των αρμοδιοτήτων που καθορίζονται στην παρούσα οδηγία. Τα κράτη μέλη μπορούν να κατανέμουν τις αρμοδιότητες μεταξύ περισσότερων του ενός φορέων ισότητας, για παράδειγμα αναθέτοντας σε έναν φορέα την πρόληψη των διακρίσεων, την προώθηση της ίσης μεταχείρισης και τη συνδρομή στα θύματα και σε έναν άλλο αρμοδιότητες λήψης αποφάσεων. Η παρούσα οδηγία δεν θίγει τις αρμοδιότητες των επιθεωρήσεων εργασίας ή άλλων φορέων επιβολής, καθώς και των κοινωνικών εταίρων.

²² COM (2022) 688.

- (17) Οι φορείς ισότητας μπορούν να εκπληρώνουν αποτελεσματικά τον ρόλο τους μόνον εάν είναι σε θέση να ενεργούν με πλήρη ανεξαρτησία χωρίς καμία εξωτερική επιρροή. Για τον σκοπό αυτόν τα κράτη μέλη θα πρέπει να λάβουν μια σειρά μέτρων που θα συντελέσουν στην ανεξαρτησία των φορέων ισότητας. Οι φορείς ισότητας που ασκούν αρμοδιότητες που καθορίζονται στην παρούσα οδηγία μπορούν να ανήκουν σε υπουργείο ή σε άλλη οργανωτική οντότητα, υπό την προϋπόθεση ότι διασφαλίζεται η ανεξαρτησία τους. Κατά την εκτέλεση των καθηκόντων τους και την άσκηση των αρμοδιοτήτων τους οι φορείς ισότητας θα πρέπει να διατηρούν την ανεξαρτησία τους από κάθε εξωτερική επιρροή, είτε άμεση είτε έμμεση, και να μην ζητούν ούτε να λαμβάνουν οδηγίες από οιονδήποτε. Οι φορείς ισότητας θα πρέπει να είναι σε θέση να διαχειρίζονται τους οικονομικούς και λοιπούς πόρους τους, μεταξύ δε άλλων να επιλέγουν και να διευθύνουν το προσωπικό τους, και να είναι σε θέση να καθορίζουν τις προτεραιότητές τους εντός των υφιστάμενων νομοθετικών πλαισίων. Τα μέλη του προσωπικού που συμμετέχουν στη λήψη αποφάσεων ή κατέχουν διευθυντική θέση, είτε μόνιμη είτε προσωρινή, όπως ο προϊστάμενος ή ο αναπληρωτής προϊστάμενος του φορέα ισότητας και, κατά περίπτωση, τα μέλη του διοικητικού συμβουλίου, θα πρέπει να είναι ανεξάρτητα, να διαθέτουν τα κατάλληλα προσόντα για τη θέση τους και να επιλέγονται με διαφανείς διαδικασίες. Η διαφάνεια στη διαδικασία αυτή μπορεί να διασφαλιστεί, για παράδειγμα, με τη δημοσίευση των προκηρύξεων για κενές θέσεις.
- (18) Τα κράτη μέλη θα πρέπει να διασφαλίζουν ότι η εσωτερική δομή των φορέων ισότητας, όπως η εσωτερική οργάνωση και οι διαδικασίες, επιτρέπει την ανεξάρτητη και, κατά περίπτωση, αμερόληπτη άσκηση των διαφόρων αρμοδιοτήτων τους, θεσπίζοντας τις κατάλληλες διασφαλίσεις όταν οι φορείς ισότητας έχουν δυνητικά αντικρουόμενα καθήκοντα, ιδίως όταν ορισμένα από τα καθήκοντα αυτά επικεντρώνονται στη στήριξη αναφερόμενων θυμάτων. Οι φορείς ισότητας θα πρέπει ειδικότερα να ενεργούν αμερόληπτα κατά τη διεξαγωγή έρευνας ή την αξιολόγηση μιας υπόθεσης, ιδίως όταν ο φορέας ισότητας διαθέτει δεσμευτικές εξουσίες λήψης αποφάσεων.
- (18α) Όταν ο φορέας ισότητας αποτελεί μέρος φορέα πολλαπλών καθηκόντων, όπως ένας διαμεσολαβητής με ευρύτερη εντολή ή εθνικός οργανισμός ανθρωπίνων δικαιωμάτων, η εσωτερική δομή του εν λόγω φορέα πολλαπλών καθηκόντων θα πρέπει να εγγυάται την αποτελεσματική άσκηση του ειδικού καθήκοντος περί ισότητας.

- (19) Μέσω των οικείων εθνικών δημοσιονομικών διαδικασιών τους, τα κράτη μέλη θα πρέπει να διασφαλίζουν ότι οι φορείς ισότητας λαμβάνουν επαρκείς πόρους, καθώς αυτό έχει καθοριστική σημασία για την αποτελεσματική τους λειτουργία και την εκπλήρωση των καθηκόντων τους, στους οποίους περιλαμβάνεται ειδικευμένο προσωπικό, κατάλληλες εγκαταστάσεις και υποδομές για την αποτελεσματική εκτέλεση καθενός από τα καθήκοντά τους σε αποδεκτούς χρόνους ή εντός των προθεσμιών που ορίζει η εθνική νομοθεσία.
- (19α) Είναι σημαντικό η διάθεση χρηματοδοτικών πόρων να παραμένει σταθερή, να προγραμματίζεται σε πολυετή βάση και να επιτρέπει στους φορείς ισότητας να καλύπτουν δαπάνες που μπορεί να είναι δύσκολο να προβλεφθούν, όπως σε περίπτωση αύξησης των καταγγελιών, των δικαστικών εξόδων και της χρήσης αυτοματοποιημένων συστημάτων. Ιδιαίτερα σημαντικό είναι να δοθεί προσοχή στις ευκαιρίες και τους κινδύνους που παρουσιάζει η χρήση αυτοματοποιημένων συστημάτων, συμπεριλαμβανομένης της τεχνητής νοημοσύνης. Ειδικότερα, οι φορείς ισότητας θα πρέπει να διαθέτουν τους δέοντες ανθρώπινους και τεχνικούς πόρους ώστε κυρίως να μπορούν αφενός να χρησιμοποιούν αυτοματοποιημένα συστήματα για τις εργασίες τους και αφετέρου να αξιολογούν τα συστήματα αυτά ως προς τη συμμόρφωσή τους με τους κανόνες κατά των διακρίσεων. Όταν ο φορέας ισότητας αποτελεί μέρος φορέα πολλαπλών καθηκόντων, θα πρέπει να εξασφαλίζονται οι αναγκαίοι πόροι για την άσκηση του καθήκοντος περί ισότητας.
- (20)
- (21) Οι φορείς ισότητας, μαζί με άλλους φορείς, ενέχουν καίριο ρόλο στην πρόληψη των διακρίσεων και στην προώθηση της ισότητας. Για να αντιμετωπίσουν τις διαρθρωτικές πτυχές των διακρίσεων και για να συντελέσουν στην κοινωνική αλλαγή, οι φορείς ισότητας θα πρέπει να διαθέτουν εξουσία ώστε να ασκούν δραστηριότητες για την πρόληψη των διακρίσεων για τους λόγους και στους τομείς που καλύπτονται από τις οδηγίες 79/7/ΕΟΚ, 2000/43/ΕΚ, 2000/78/ΕΚ και 2004/113/ΕΚ και για την προώθηση της ίσης μεταχείρισης. Οι δραστηριότητες αυτές μπορούν να περιλαμβάνουν την ανταλλαγή ορθών πρακτικών, θετικών δράσεων και τρόπων ενσωμάτωσης της ισότητας μεταξύ δημόσιων και ιδιωτικών οντοτήτων και την παροχή σε αυτές κατάρτισης, ενημέρωσης, συμβουλών, καθοδήγησης και υποστήριξης. Έχει επίσης ζωτική σημασία οι φορείς ισότητας να έχουν επικοινωνία με ενδιαφερόμενα μέρη και να συμμετέχουν σε δημόσιο διάλογο.

- (22) Πέρα από την πρόληψη, κεντρικό καθήκον των φορέων ισότητας είναι η παροχή συνδρομής στα αναφερόμενα θύματα διακρίσεων. Η συνδρομή θα πρέπει πάντα να περιλαμβάνει τουλάχιστον την παροχή βασικών πληροφοριών στους καταγγέλλοντες, όπως πληροφορίες σχετικά με το αν η καταγγελία θα αρχειοθετηθεί ή εάν συντρέχουν λόγοι ώστε να δοθεί συνέχεια, εκτός εάν η καταγγελία έχει υποβληθεί ανώνυμα. Τα κράτη μέλη είναι υπεύθυνα για τον καθορισμό των τρόπων με τους οποίους ο φορέας ισότητας θα ενημερώνει τους καταγγέλλοντες, όπως το χρονοδιάγραμμα της διαδικασίας ή οι διαδικαστικές εγγυήσεις έναντι επαναλαμβανόμενων ή καταχρηστικών καταγγελιών.
- (23) Για να διασφαλιστεί ότι όλα τα αναφερόμενα θύματα μπορούν να υποβάλλουν καταγγελία, θα πρέπει να είναι δυνατή η υποβολή καταγγελιών με διάφορους τρόπους. Σύμφωνα με τη σύσταση (ΕΕ) 2018/951 της Επιτροπής, οι καταγγελίες θα πρέπει να μπορούν να υποβάλλονται σε γλώσσα της επιλογής του καταγγέλλοντος, η οποία να είναι διαδεδομένη στο κράτος μέλος όπου βρίσκεται ο φορέας ισότητας. Για την αντιμετώπιση μίας από τις αιτίες της μη υποβολής καταγγελίας, συγκεκριμένα του φόβου αντιποίνων, οι φορείς ισότητας θα πρέπει να ενημερώνουν τα αναφερόμενα θύματα σχετικά με τους εφαρμοστέους κανόνες εμπιστευτικότητας.
- (24) Για να προσφέρουν τη δυνατότητα ταχείας, οικονομικά προσιτής, εξωδικαστικής επίλυσης διαφορών, τα κράτη μέλη θα πρέπει να προβλέπουν τη δυνατότητα των μερών να αναζητούν εναλλακτική επίλυση διαφορών από τον ίδιο τον φορέα ισότητας ή από άλλη υπάρχουσα αρμόδια οντότητα. Σε περίπτωση που η διαδικασία αυτή περατωθεί χωρίς επίλυση, ή εάν το αποτέλεσμα απορριφθεί από ένα εκ των μερών, τα μέρη θα πρέπει να μπορούν απρόσκοπτα να προσφεύγουν σε δικαστήριο. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να καθορίζουν τις λεπτομέρειες της διαδικασίας εναλλακτικής επίλυσης διαφορών σύμφωνα με την εθνική νομοθεσία και πρακτική.
- (25) Όταν οι φορείς ισότητας έχουν υπόνοιες για πιθανή παραβίαση της αρχής της ίσης μεταχείρισης κατά τα οριζόμενα στις οδηγίες 79/7/ΕΟΚ, 2000/43/ΕΚ, 2000/78/ΕΚ ή 2004/113/ΕΚ, θα πρέπει να μπορούν να διεξάγουν έρευνες, ιδίως κατόπιν καταγγελίας ή με δική τους πρωτοβουλία.

- (26) Τα αποδεικτικά στοιχεία είναι καθοριστικός παράγοντας για να διαπιστωθεί εάν υπήρξε πράγματι περιστατικό διάκρισης και αυτά συνήθως δεν βρίσκονται στα χέρια του αναφερόμενου θύματος. Οι φορείς ισότητας θα πρέπει συνεπώς να έχουν δυνατότητα πρόσβασης στις πληροφορίες που χρειάζονται προκειμένου να διαπιστώσουν αν επήλθε διάκριση και να συνεργάζονται με άλλους αρμόδιους φορείς στους οποίους μπορούν να περιλαμβάνονται οι οικείες δημόσιες υπηρεσίες, όπως οι επιθεωρήσεις εργασίας ή οι επιθεωρήσεις εκπαίδευσης, και οι κοινωνικοί εταίροι. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να θεσπίσουν κατάλληλο πλαίσιο για την άσκηση αυτής της αρμοδιότητας, σύμφωνα με τους εθνικούς κανόνες και διαδικασίες. Τα κράτη μέλη μπορούν να αναθέτουν σε άλλον αρμόδιο φορέα, σύμφωνα με την εθνική νομοθεσία και πρακτική, τη διεξαγωγή ερευνών. Προκειμένου να αποφευχθεί η αλληλεπικάλυψη των διαδικασιών, ο εν λόγω αρμόδιος φορέας θα πρέπει να παρέχει στον φορέα ισότητας, κατόπιν αιτήματός του, πληροφορίες σχετικά με τα αποτελέσματα της έρευνας όταν ολοκληρωθεί η διαδικασία.
- (27) Με βάση τα στοιχεία που συγκεντρώνουν, οι φορείς ισότητας θα πρέπει να γνωστοποιούν την αξιολόγησή τους όσον αφορά την καταγγελία. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να καθορίζουν τη νομική φύση της αξιολόγησης, η οποία μπορεί να είναι μη δεσμευτική γνωμοδότηση ή δεσμευτική απόφαση. Και στις δύο περιπτώσεις θα πρέπει να αναφέρεται το σκεπτικό της αξιολόγησης και, όπου ενδείκνυται, να περιλαμβάνονται μέτρα για την αποκατάσταση οιασδήποτε παραβάσεων της αρχής της ίσης μεταχείρισης διαπιστώθηκαν και για την πρόληψη νέων περιστατικών, λαμβάνοντας παράλληλα υπόψη τη διαφορετική φύση των γνωμοδοτήσεων και των αποφάσεων. Για να διασφαλιστεί η αποτελεσματικότητα του έργου των φορέων ισότητας, τα κράτη μέλη θα πρέπει να θεσπίσουν κατάλληλους μηχανισμούς για την εφαρμογή των γνωμοδοτήσεων και την επιβολή των αποφάσεων.
- (28) Με στόχο την ευαισθητοποίηση σχετικά με το έργο τους και τη νομοθεσία για την ισότητα, οι φορείς ισότητας θα πρέπει να είναι σε θέση να δημοσιεύουν τουλάχιστον τις περιλήψεις όσων γνωμοδοτήσεων και αποφάσεών τους κρίνουν ότι έχουν ιδιαίτερη σημασία.

- (29) Οι φορείς ισότητας θα πρέπει να έχουν το δικαίωμα να παρίστανται σε δικαστικές διαδικασίες προκειμένου να συμβάλλουν στη διασφάλιση της τήρησης της αρχής της ίσης μεταχείρισης κατά τα οριζόμενα στις οδηγίες 79/7/ΕΟΚ, 2000/43/ΕΚ, 2000/78/ΕΚ και 2004/113/ΕΚ. Οι εν λόγω δικαστικές διαδικασίες μπορούν να διεξάγονται σε δικαστήρια ή ισοδύναμα όργανα αρμόδια για ζητήματα ίσης μεταχείρισης και διακρίσεων, σύμφωνα με την εθνική νομοθεσία και πρακτική. Οι εθνικοί κανόνες και η εθνική πρακτική σχετικά με το παραδεκτό των προσφυγών, και ιδίως κάθε όρος έννομου συμφέροντος, δεν μπορούν να εφαρμόζονται κατά τρόπο που θα μπορούσε να υπονομεύσει την αποτελεσματικότητα του δικαιώματος των φορέων ισότητας να ενεργούν. Η εξουσία να διεξάγουν έρευνες και να λαμβάνουν αποφάσεις και το δικαίωμα να παρίστανται σε δικαστικές διαδικασίες που παρέχονται στους φορείς ισότητας από την παρούσα οδηγία θα διευκολύνει την πρακτική εφαρμογή των ισχυουσών διατάξεων των οδηγιών 2000/43/ΕΚ, 2000/78/ΕΚ και 2004/113/ΕΚ σχετικά με το βάρος της απόδειξης και την υπεράσπιση των δικαιωμάτων. Υπό τις προϋποθέσεις που προβλέπονται στην παρούσα οδηγία, οι φορείς ισότητας θα είναι σε θέση να διαπιστώνουν πραγματικά περιστατικά από τα οποία τεκμαίρεται η ύπαρξη άμεσης ή έμμεσης διάκρισης, εκπληρώνοντας κατ' αυτόν τον τρόπο τις προϋποθέσεις που προβλέπονται στο άρθρο 8 της οδηγίας 2000/43/ΕΚ, στο άρθρο 10 της οδηγίας 2000/78/ΕΚ και στο άρθρο 9 της οδηγίας 2004/113/ΕΚ. Ως εκ τούτου, η στήριξη που παρέχουν οι φορείς ισότητας θα διευκολύνει την πρόσβαση των θυμάτων στη δικαιοσύνη. Οι φορείς ισότητας μπορούν να επιλέγουν τις υποθέσεις στις οποίες αποφασίζουν να δώσουν δικαστική συνέχεια και να συμβάλλουν στην ορθή ερμηνεία και εφαρμογή της νομοθεσίας περί ίσης μεταχείρισης.
- (29α) Όταν οι φορείς ισότητας έχουν την εξουσία να λαμβάνουν δεσμευτικές αποφάσεις, θα πρέπει να έχουν την εξουσία να ενεργούν ως διάδικοι σε διαδικασίες επιβολής ή δικαστικού ελέγχου των εν λόγω αποφάσεων. Οι φορείς ισότητας θα πρέπει επίσης να μπορούν να υποβάλλουν παρατηρήσεις στα δικαστήρια, για παράδειγμα καταθέτοντας τη γνωμάτευσή τους, σύμφωνα με την εθνική νομοθεσία και πρακτική.

- (29β) Το δικαίωμα των φορέων ισότητας να ενεργούν στο πλαίσιο δικαστικών διαδικασιών μπορεί να λάβει διάφορες μορφές στα διαφορετικά εθνικά νομικά πλαίσια. Επομένως, τα κράτη μέλη θα πρέπει να επιλέγουν, ανάλογα με το εθνικό δίκαιο και τις εθνικές πρακτικές, μία ή περισσότερες από τις ακόλουθες ενέργειες: να ενεργούν για λογαριασμό ενός ή περισσότερων θυμάτων, ή προς υποστήριξη ενός ή περισσότερων θυμάτων, ή να κινούν δικαστικές διαδικασίες ιδίω ονόματι.
- (30) Οι φορείς ισότητας μπορούν να ενεργούν για λογαριασμό ή προς υποστήριξη των θυμάτων, κατά περίπτωση, με την έγκριση των τελευταίων, παρέχοντάς τους τη δυνατότητα να έχουν πρόσβαση στη δικαιοσύνη όταν τα διαδικαστικά και οικονομικά εμπόδια ή ο φόβος θυματοποίησης συχνά αποθαρρύνουν τα θύματα. Όταν ενεργούν για λογαριασμό ενός ή περισσότερων θυμάτων, οι φορείς ισότητας εκπροσωπούν τα θύματα ενώπιον του δικαστηρίου. Όταν ενεργούν προς υποστήριξη ενός ή περισσότερων θυμάτων, οι φορείς ισότητας μετέχουν σε δικαστικές διαδικασίες που κινούν τα θύματα, προςστήριξη της αγωγής.
- (31) Ορισμένες περιπτώσεις διακρίσεων είναι δύσκολο να αντιμετωπιστούν, επειδή δεν υπάρχει καταγγέλλων που να κινεί ο ίδιος την υπόθεση. Στην απόφασή του στην υπόθεση C-54/07 (*Feryn*)²³, η οποία κινήθηκε από φορέα ισότητας ιδίω ονόματι, το Δικαστήριο επιβεβαίωσε ότι μπορεί να διαπιστωθεί η ύπαρξη διάκρισης ακόμη και αν δεν υπάρχει ταυτοποιημένο θύμα. Ως εκ τούτου, προκειμένου να καταπολεμηθούν οι διακρίσεις προς το δημόσιο συμφέρον, τα κράτη μέλη μπορούν επίσης να προβλέπουν ότι οι φορείς ισότητας οφείλουν να είναι σε θέση να ενεργούν ιδίω ονόματι σε ορισμένες περιπτώσεις διακρίσεων, για παράδειγμα λόγω της μεγάλης συχνότητας ή της σοβαρότητάς τους, ή της ανάγκης για νομική αποσαφήνιση, εκλαμβανόμενων ως ένδειξη ότι η διάκριση είναι διαρθρωτικού ή συστηματικού χαρακτήρα. Τα κράτη μέλη μπορούν να ορίζουν σύμφωνα με την εθνική τους νομοθεσία και πρακτική ότι, σε τέτοιες περιπτώσεις διακρίσεων, απαιτείται ο εναγόμενος να είναι ταυτοποιημένο πρόσωπο ή οντότητα.

(32)

(33)

²³ Απόφαση της 10ης Ιουλίου 2008 στην υπόθεση *Feryn* (C-54/07, ECLI:EU:C:2008:397).

- (34) Για να διασφαλιστεί ο σεβασμός των ατομικών δικαιωμάτων, τα κράτη μέλη θα πρέπει να πλαισιώνουν τις εξουσίες των φορέων ισότητας με κατάλληλες διαδικαστικές εγγυήσεις οι οποίες θα διασφαλίζουν ότι τυγχάνουν της δέουσας προστασίας βασικές αρχές, όπως το δικαίωμα υπεράσπισης και το δικαίωμα δικαστικού ελέγχου δεσμευτικών αποφάσεων. Τα κράτη μέλη μπορούν, για παράδειγμα, να προσφέρουν εχεμύθεια σε μάρτυρες και σε πληροφοριοδότες δημοσίου συμφέροντος ως σημαντικό μέσο ενθάρρυνσης για καταγγελίες περιπτώσεων διακρίσεων.
- (35) Οι διατάξεις σχετικά με το δικαίωμα των φορέων ισότητας να παρίστανται σε δικαστικές διαδικασίες δεν μεταβάλλουν τα δικαιώματα των θυμάτων και των ενώσεων, οργανώσεων ή λοιπών νομικών οντοτήτων που επιβάλλουν τα δικαιώματα των θυμάτων που έχουν, σύμφωνα με τα κριτήρια που ορίζει το εθνικό δίκαιο, έννομο συμφέρον να διασφαλίζουν την τήρηση των οδηγιών 2000/43/EK, 2000/78/EK και 2004/113/EK, όπως ορίζεται στις εν λόγω οδηγίες, ακόμη και όταν εμπλέκονται σε δικαστικές ή διοικητικές διαδικασίες
- (36) Η αποτελεσματικότητα του έργου των φορέων ισότητας εξαρτάται επίσης από τη δυνατότητα των ομάδων που διατρέχουν κίνδυνο διακρίσεων να έχουν πλήρη πρόσβαση στις υπηρεσίες τους. Σε έρευνα που διεξήγαγε ο Οργανισμός Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης²⁴, το 71 % των ατόμων που ανήκουν σε εθνοτικές μειονότητες ή σε μειονοτικές ομάδες μεταναστών δηλώνει ότι δεν γνωρίζει καμία οργάνωση που να παρέχει στήριξη ή συμβουλές σε θύματα διακρίσεων. Ένα βασικό βήμα για τη στήριξη αυτής της πρόσβασης είναι τα κράτη μέλη να διασφαλίσουν ότι οι άνθρωποι γνωρίζουν τα δικαιώματά τους και είναι ενημερωμένοι για την ύπαρξη των φορέων ισότητας και για τις υπηρεσίες που αυτοί προσφέρουν. Αυτό είναι ιδιαίτερα σημαντικό για τις μειονεκτούσες ομάδες και τις ομάδες των οποίων η πρόσβαση στις εν λόγω πληροφορίες μπορεί να παρεμποδίζεται, για παράδειγμα λόγω δυσχερούς οικονομικής κατάστασης, ηλικίας, αναπηρίας, μορφωτικού επιπέδου, εθνικότητας, καθεστώτος διαμονής ή λόγω έλλειψης πρόσβασης σε διαδικτυακά εργαλεία.

²⁴ Έρευνα EU-MIDIS II του FRA.

- (37) Θα πρέπει να διασφαλίζεται για όλους η πρόσβαση στις υπηρεσίες και τις δημοσιεύσεις των φορέων ισότητας σε ισότιμη βάση. Για τον σκοπό αυτόν, θα πρέπει να εντοπίζονται και να αντιμετωπίζονται πιθανά εμπόδια στην πρόσβαση στις υπηρεσίες των φορέων ισότητας. Οι υπηρεσίες θα πρέπει να παρέχονται δωρεάν στους καταγγέλλοντες. Τα κράτη μέλη θα πρέπει επίσης να διασφαλίζουν, χωρίς να θίγεται η αυτονομία των περιφερειακών και τοπικών αρχών, ότι οι υπηρεσίες των φορέων ισότητας είναι διαθέσιμες για όλα τα δυνητικά θύματα ανά την επικράτειά τους, για παράδειγμα με τη σύσταση τοπικών γραφείων, συμπεριλαμβανομένων κινητών μονάδων, τη χρήση εργαλείων επικοινωνίας, τη διοργάνωση τοπικών εκστρατειών ή τη συνεργασία με τοπικούς εκπροσώπους ή οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών ή συμβεβλημένους επαγγελματίες.
- (38) Προκειμένου να διασφαλιστεί η πρόσβαση των ατόμων με αναπηρία σε όλες τις υπηρεσίες και δραστηριότητες των φορέων ισότητας, είναι αναγκαίο να διασφαλιστεί η προσβασιμότητα, σύμφωνα με τις απαιτήσεις που ορίζονται στην οδηγία (ΕΕ) 2019/882²⁵, και να εξασφαλιστεί εύλογη προσαρμογή σύμφωνα με τη σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών για τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρία της 13ης Δεκεμβρίου 2006. Προς τον σκοπό αυτό, οι φορείς ισότητας θα πρέπει να διασφαλίζουν τη φυσική και ψηφιακή προσβασιμότητα²⁶ με την πρόληψη και την άρση των εμποδίων που ενδέχεται να αντιμετωπίζουν τα άτομα με αναπηρία κατά την πρόσβαση στις υπηρεσίες και τις πληροφορίες των φορέων ισότητας, καθώς και να παρέχουν εύλογες προσαρμογές, προβαίνοντας στις αναγκαίες και κατάλληλες τροποποιήσεις και προσαρμογές, εφόσον απαιτείται σε συγκεκριμένη περίπτωση.

²⁵ Οδηγία (ΕΕ) 2019/882 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 17ης Απριλίου 2019, σχετικά με τις απαιτήσεις προσβασιμότητας προϊόντων και υπηρεσιών, ΕΕ L 151 της 7.6.2019, σ. 70.

²⁶ Βλ. οδηγία (ΕΕ) 2016/2102 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Οκτωβρίου 2016, για την προσβασιμότητα των ιστότοπων και των εφαρμογών για φορητές συσκευές των οργανισμών του δημόσιου τομέα (ΕΕ L 327 της 2.12.2016, σ. 1) και τη σχετική εκτελεστική απόφαση.

- (39) Η παροχή της δυνατότητας στους φορείς ισότητας να συντονίζονται και να συνεργάζονται τακτικά σε διάφορα επίπεδα και σε μακροπρόθεσμη βάση, είναι καίριας σημασίας για την αμοιβαία μάθηση, τη συνοχή και τη συνέπεια, και μπορεί να διευρύνει την εμβέλεια και τον αντίκτυπο του έργου τους. Οι φορείς ισότητας θα πρέπει να συνεργάζονται, στο πλαίσιο των αντιστοίχων πεδίων αρμοδιότητάς τους, με άλλους φορείς ισότητας στο ίδιο κράτος μέλος, καθώς και με δημόσιους και ιδιωτικούς φορείς σε τοπικό, περιφερειακό, εθνικό, ενωσιακό και διεθνές επίπεδο, όπως δίκτυα φορέων ισότητας σε ενωσιακό επίπεδο, οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών, αρχές προστασίας δεδομένων, κοινωνικοί εταίροι, επιθεωρήσεις εργασίας και εκπαίδευσης, φορείς επιβολής του νόμου, οργανισμοί με αρμοδιότητα σε εθνικό επίπεδο για την προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, εθνικές στατιστικές υπηρεσίες, αρχές που διαχειρίζονται κονδύλια της Ένωσης, εθνικά σημεία επαφής για τους Ρομά, φορείς καταναλωτών και εθνικοί ανεξάρτητοι μηχανισμοί για την προώθηση, την προστασία και την παρακολούθηση της ΣΗΕΔΑΑ.
- (40) Οι φορείς ισότητας εκπληρώνουν πλήρως τον ρόλο τους ως εμπειρογνώμονες στον τομέα της ίσης μεταχείρισης εάν ζητείται έγκαιρα η γνώμη τους κατά τη διαδικασία χάραξης πολιτικής για θέματα που σχετίζονται με τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις που απορρέουν από τις οδηγίες 79/7/ΕΟΚ, 2000/43/ΕΚ, 2000/78/ΕΚ και 2004/113/ΕΚ. Ως εκ τούτου, τα κράτη μέλη θα πρέπει να θεσπίσουν διαδικασίες για να διασφαλίζουν την έγκαιρη διαβούλευση και να επιτρέπουν, εφόσον οι φορείς ισότητας κρίνουν αναγκαίο, στους φορείς ισότητας να συντάσσουν συστάσεις και να τις δημοσιεύουν εγκαίρως ώστε να λαμβάνονται υπόψη.

- (41) Τα δεδομένα για την ισότητα έχουν ζωτική σημασία για την ενημέρωση, την ευαισθητοποίηση των πολιτών, την ποσοτικοποίηση των διακρίσεων, την παρουσίαση των τάσεων συναρτήσει του χρόνου, την απόδειξη της ύπαρξης διακρίσεων, την αξιολόγηση της εφαρμογής της νομοθεσίας για την ισότητα, την απόδειξη της ανάγκης για θετική δράση και τη συμβολή στη χάραξη τεκμηριωμένων πολιτικών²⁷. Οι φορείς ισότητας μπορούν να συμβάλλουν στην ανάπτυξη δεδομένων για την ισότητα, για παράδειγμα με τη διοργάνωση συζητήσεων στρογγυλής τραπέζης στις οποίες συμμετέχουν όλοι οι σχετικοί φορείς. Οι φορείς ισότητας θα πρέπει επίσης να συλλέγουν και να αναλύουν δεδομένα σχετικά με τις δικές τους δραστηριότητες ή να διεξάγουν έρευνες και θα πρέπει, σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο, να έχουν τη δυνατότητα πρόσβασης και χρήσης στατιστικών στοιχείων σχετικά με τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις που απορρέουν από τις οδηγίες 79/7/ΕΟΚ, 2000/43/ΕΚ, 2000/78/ΕΚ και 2004/113/ΕΚ. Τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα που συλλέγονται από τον φορέα ισότητας θα πρέπει να ανωνυμοποιούνται ή, όταν αυτό δεν είναι δυνατόν, να ψευδωνυμοποιούνται.
- (41α) Οι φορείς ισότητας θα πρέπει να εγκρίνουν πρόγραμμα εργασίας με τις προτεραιότητες και τις μελλοντικές τους δραστηριότητες, ώστε να μπορούν να διασφαλίζουν τη συνέπεια των διαφόρων συνιστωσών του έργου τους σε βάθος χρόνου και να αντιμετωπίζουν συστημικά ζητήματα διακρίσεων που εμπίπτουν στην εντολή τους στο πλαίσιο ενός μακροπρόθεσμου σχεδίου δράσης.
- (42) Εκτός από τη δημοσίευση ετήσιας έκθεσης δραστηριοτήτων, οι φορείς ισότητας θα πρέπει να δημοσιεύουν τακτικά έκθεση η οποία περιλαμβάνει γενική αξιολόγηση της κατάστασης όσον αφορά τις διακρίσεις που εμπίπτουν στην εντολή τους στο οικείο κράτος μέλος, καθώς και άλλες εκθέσεις περί διακρίσεων.

²⁷ Έκθεση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο σχετικά με την εφαρμογή της οδηγίας 2000/43/ΕΚ του Συμβουλίου περί εφαρμογής της αρχής της ίσης μεταχείρισης προσώπων ασχέτως φυλετικής ή εθνοτικής τους καταγωγής (οδηγία για τη φυλετική ισότητα) και της οδηγίας 2000/78/ΕΚ του Συμβουλίου για τη διαμόρφωση γενικού πλαισίου για την ίση μεταχείριση στην απασχόληση και την εργασία (οδηγία για την ισότητα στην απασχόληση), COM(2021) 139 final.

(43)

(44) Προκειμένου να διασφαλιστούν ενιαίοι όροι για την εκπλήρωση των υποχρεώσεων των κρατών μελών όσον αφορά την υποβολή εκθέσεων σύμφωνα με το άρθρο 16 παράγραφος 2 σχετικά με τη λειτουργία των φορέων ισότητας που ορίζονται δυνάμει της παρούσας οδηγίας, θα πρέπει να ανατεθούν εκτελεστικές αρμοδιότητες στην Επιτροπή για την κατάρτιση καταλόγου σχετικών δεικτών, βάσει των οποίων θα πρέπει να συλλέγονται τα δεδομένα. Οι εν λόγω δείκτες δεν θα πρέπει να αποσκοπούν στην κατάταξη ή την έκδοση ειδικών συστάσεων που απευθύνονται σε επιμέρους κράτη μέλη.

(44α) Οι εν λόγω αρμοδιότητες θα πρέπει να ασκούνται σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 182/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου²⁸.

(45) Η παρούσα οδηγία καθορίζει ελάχιστες απαιτήσεις, δίνοντας έτσι στα κράτη μέλη τη δυνατότητα θέσπισης ή διατήρησης ευνοϊκότερων διατάξεων. Η εφαρμογή της παρούσας οδηγίας δεν θα πρέπει να χρησιμεύσει ως δικαιολογία για ενδεχόμενη υποβάθμιση σε σχέση με την σημερινή κατάσταση στα κράτη μέλη.

(45α) Κάθε επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα από φορείς ισότητας δυνάμει της παρούσας οδηγίας θα πρέπει να διενεργείται σε πλήρη συμμόρφωση με τον κανονισμό (ΕΕ) 2016/679. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να διασφαλίζουν ότι τα καθήκοντα των φορέων ισότητας καθορίζονται με σαφήνεια στη νομοθεσία, σύμφωνα με το άρθρο 6 παράγραφος 1 στοιχείο ε) του κανονισμού (ΕΕ) 2016/679, σε συνδυασμό με το άρθρο 6 παράγραφοι 2 και 3 του εν λόγω κανονισμού. Οι φορείς ισότητας θα πρέπει να επεξεργάζονται δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα μόνο στον βαθμό που απαιτείται για την εκπλήρωση των καθηκόντων τους δυνάμει της παρούσας οδηγίας, η οποία αποσκοπεί στην επιβολή των θεμελιωδών δικαιωμάτων και υποχρεώσεων που απορρέουν από τις οδηγίες 79/7/ΕΟΚ, 2000/43/ΕΚ, 2000/78/ΕΚ και 2004/113/ΕΚ. Τα φυσικά πρόσωπα των οποίων τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα υποβάλλονται σε επεξεργασία θα πρέπει να ενημερώνονται σχετικά με τα δικαιώματά τους ως υποκειμένων των δεδομένων, συμπεριλαμβανομένων των μέσων έννομης προστασίας που έχουν στη διάθεσή τους σε εθνικό επίπεδο.

²⁸ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 182/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Φεβρουαρίου 2011, για τη θέσπιση κανόνων και γενικών αρχών σχετικά με τους τρόπους ελέγχου από τα κράτη μέλη της άσκησης των εκτελεστικών αρμοδιοτήτων από την Επιτροπή (ΕΕ L 55 της 28.2.2011, σ. 13).

- (45β) Όταν, για την εκπλήρωση των καθηκόντων των φορέων ισότητας, απαιτείται η επεξεργασία των ειδικών κατηγοριών δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που αναφέρονται στο άρθρο 9 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ) 2016/679, τα κράτη μέλη θα πρέπει επίσης να διασφαλίζουν ότι το εθνικό δίκαιο σέβεται την ουσία του δικαιώματος στην προστασία των δεδομένων και προβλέπει κατάλληλα και συγκεκριμένα μέτρα για τη διασφάλιση των θεμελιωδών δικαιωμάτων και των συμφερόντων του υποκειμένου των δεδομένων, σύμφωνα με το άρθρο 9 παράγραφος 2 στοιχείο ζ) του κανονισμού (ΕΕ) 2016/679. Οι εν λόγω διασφαλίσεις θα πρέπει να περιλαμβάνουν, για παράδειγμα, εσωτερικές πολιτικές και μέτρα για τη διασφάλιση της ελαχιστοποίησης των δεδομένων, μεταξύ άλλων μέσω της ανωνυμοποίησης των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, εφόσον είναι δυνατόν· την ψευδωνυμοποίηση και την κρυπτογράφηση δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα· την πρόληψη της μη εξουσιοδοτημένης πρόσβασης και διαβίβασης δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα· και τη διασφάλιση ότι τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα δεν υποβάλλονται σε επεξεργασία για χρονικό διάστημα μεγαλύτερο από αυτό που απαιτείται για τους σκοπούς για τους οποίους υποβάλλονται σε επεξεργασία.
- (46) Η παρούσα οδηγία βασίζεται στους κανόνες που ορίζονται στις οδηγίες 2000/43/ΕΚ και 2004/113/ΕΚ με τη θέσπιση ενισχυμένων προτύπων για τη λειτουργία των φορέων ισότητας. Ως εκ τούτου, οι προηγούμενες διατάξεις σχετικά με τους φορείς ισότητας στο άρθρο 13 της οδηγίας 2000/43/ΕΚ και στο άρθρο 12 της οδηγίας 2004/113/ΕΚ θα πρέπει να απαλειφθούν.
- (47) Η παρούσα οδηγία αποσκοπεί στη διασφάλιση της λειτουργίας των φορέων ισότητας σύμφωνα με ελάχιστα πρότυπα, με σκοπό τη βελτίωση της αποτελεσματικότητάς τους και τη διασφάλιση της ανεξαρτησίας τους, ώστε να ενισχυθεί η εφαρμογή της αρχής της ίσης μεταχείρισης. Δεδομένου ότι ο στόχος της παρούσας οδηγίας δεν μπορεί να επιτευχθεί επαρκώς από τα κράτη μέλη και θα πρέπει, συνεπώς, να επιτευχθεί σε ενωσιακό επίπεδο, η Ένωση μπορεί να λάβει μέτρα σύμφωνα με την αρχή της επικουρικότητας, όπως καθορίζεται στο άρθρο 5 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση. Σύμφωνα με την αρχή της αναλογικότητας, όπως ορίζεται στο ίδιο άρθρο, η παρούσα οδηγία, η οποία αυτοπεριορίζεται στον καθορισμό ελάχιστων προτύπων, δεν υπερβαίνει τα απαιτούμενα για την επίτευξη αυτού του στόχου.
- (48)
- (49)
- (50) Ζητήθηκε, σύμφωνα με το άρθρο 42 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ) 2018/1725, η γνώμη του Ευρωπαϊκού Επόπτη Προστασίας Δεδομένων, που γνωμοδότησε στις 2 Φεβρουαρίου 2023.

Άρθρο 1

Σκοπός, αντικείμενο και πεδίο εφαρμογής

1. Η παρούσα οδηγία καθορίζει ελάχιστες απαιτήσεις για τη λειτουργία των φορέων ισότητας, με σκοπό τη βελτίωση της αποτελεσματικότητάς τους και τη διασφάλιση της ανεξαρτησίας τους, προκειμένου να ενισχυθεί η εφαρμογή της αρχής της ίσης μεταχείρισης, όπως απορρέει από τις οδηγίες 79/7/ΕΟΚ, 2000/43/ΕΚ, 2000/78/ΕΚ και 2004/113/ΕΚ.
2. Οι υποχρεώσεις που επιβάλλονται στα κράτη μέλη και τα καθήκοντα των φορέων ισότητας δυνάμει της παρούσας οδηγίας καλύπτουν τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις που απορρέουν από τις οδηγίες 79/7/ΕΟΚ, 2000/43/ΕΚ, 2000/78/ΕΚ και 2004/113/ΕΚ.

Άρθρο 2

Ορισμός φορέων ισότητας

1. Τα κράτη μέλη ορίζουν έναν ή περισσότερους φορείς (στο εξής: φορείς ισότητας) για την άσκηση των αρμοδιοτήτων που καθορίζονται στην παρούσα οδηγία.
2. Η παρούσα οδηγία δεν θίγει τις αρμοδιότητες των επιθεωρήσεων εργασίας ή άλλων αρχών επιβολής, καθώς και των κοινωνικών εταίρων.

Άρθρο 3

Ανεξαρτησία

1. Τα κράτη μέλη λαμβάνουν μέτρα για να διασφαλίσουν ότι οι φορείς ισότητας εκτελούν τα καθήκοντά τους και ασκούν τις αρμοδιότητές τους ανεξάρτητα και ανεπηρέαστα, ιδίως όσον αφορά την εσωτερική τους δομή, τη λογοδοσία, το προσωπικό τους, οργανωτικά θέματα και τη διαχείριση των οικονομικών τους πόρων.
2. Τα κράτη μέλη προβλέπουν διαφανείς διαδικασίες για την επιλογή, τον διορισμό, την ανάκληση και την ενδεχόμενη σύγκρουση συμφερόντων των μελών του προσωπικού των φορέων ισότητας που συμμετέχουν στη λήψη αποφάσεων ή που κατέχουν διευθυντική θέση και, κατά περίπτωση, των μελών του διοικητικού συμβουλίου, ώστε να διασφαλίζεται η επάρκεια και η ανεξαρτησία τους.

3. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι οι φορείς ισότητας διαμορφώνουν εσωτερική δομή που διασφαλίζει την ανεξάρτητη και, κατά περίπτωση, αμερόληπτη άσκηση των αρμοδιοτήτων τους.
4. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι η εσωτερική δομή των φορέων πολλαπλών καθηκόντων εγγυάται την αποτελεσματική άσκηση του ειδικού καθήκοντος περί ισότητας.

Άρθρο 4

Πόροι

1. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν, σύμφωνα με τις εθνικές τους δημοσιονομικές διαδικασίες, ότι κάθε φορέας ισότητας διαθέτει τους ανθρώπινους, τεχνικούς και οικονομικούς πόρους που είναι αναγκαίοι προκειμένου να εκτελεί τα καθήκοντά του και να ασκεί τις αρμοδιότητές του αποτελεσματικά σε σχέση με τους λόγους και τους τομείς που καλύπτονται από τις οδηγίες 79/7/ΕΟΚ, 2000/43/ΕΚ, 2000/78/ΕΚ και 2004/113/ΕΚ, μεταξύ άλλων όταν οι φορείς ισότητας είναι μέρος φορέα πολλαπλών καθηκόντων.

2.

Άρθρο 5

Πρόληψη, προώθηση και ευαισθητοποίηση

1. Τα κράτη μέλη υιοθετούν ενδεδειγμένα μέτρα, όπως στρατηγικές, για την ευαισθητοποίηση του γενικού πληθυσμού, σε ολόκληρη την επικράτειά τους, επικεντρωνόμενα ιδιαίτερα στα άτομα και τις ομάδες που κινδυνεύουν να αποτελέσουν αντικείμενο διακρίσεων, στα δικαιώματα δυνάμει των οδηγιών 79/7/ΕΟΚ, 2000/43/ΕΚ, 2000/78/ΕΚ και 2004/113/ΕΚ και στην ύπαρξη φορέων ισότητας και τις υπηρεσίες που παρέχουν.
2. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι οι φορείς ισότητας διαθέτουν εξουσία να ασκούν δραστηριότητες για την πρόληψη των διακρίσεων και την προώθηση της ίσης μεταχείρισης.
3. Τα κράτη μέλη και οι φορείς ισότητας εξετάζουν ενδεδειγμένα εργαλεία και μορφές επικοινωνίας για κάθε ομάδα-στόχο. Δίνουν ιδιαίτερη έμφαση σε ομάδες των οποίων η πρόσβαση σε πληροφορίες μπορεί να παρεμποδίζεται, για παράδειγμα λόγω της δυσχερούς της οικονομικής κατάστασης, ηλικίας, αναπηρίας, ιθαγένειας, καθεστώτος διαμονής ή λόγω έλλειψης πρόσβασής τους σε διαδικτυακά εργαλεία.

Άρθρο 6

Συνδρομή σε θύματα

1. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι οι φορείς ισότητας μπορούν να παρέχουν βοήθεια στα αναφερόμενα θύματα κατά τα οριζόμενα στις παραγράφους 2 έως 4.
2. Οι φορείς ισότητας μπορούν να λαμβάνουν καταγγελίες για περιστατικά διακρίσεων.
3. Οι φορείς ισότητας παρέχουν βοήθεια στα αναφερόμενα θύματα, αρχικά ενημερώνοντάς τα σχετικά με το νομικό πλαίσιο, συμπεριλαμβανομένων συμβουλών που αφορούν ειδικά τη συγκεκριμένη τους περίπτωση, σχετικά με τις υπηρεσίες που προσφέρει ο φορέας ισότητας και τις σχετικές διαδικαστικές πτυχές, καθώς και σχετικά με τα διαθέσιμα μέσα έννομης προστασίας, συμπεριλαμβανομένης της δυνατότητας δικαστικής προσφυγής.

Οι φορείς ισότητας ενημερώνουν επίσης τα αναφερόμενα θύματα σχετικά με τους ισχύοντες κανόνες εμπιστευτικότητας, σχετικά με την προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και σχετικά με τις δυνατότητες παροχής ψυχολογικής ή άλλου είδους κατάλληλης στήριξης από άλλους φορείς ή οργανισμούς.

4. Οι φορείς ισότητας ενημερώνουν τους καταγγέλλοντες, εντός εύλογου χρονικού διαστήματος, αν η καταγγελία θα αρχειοθετηθεί ή εάν συντρέχουν λόγοι ώστε να δοθεί συνέχεια.

Άρθρο 7

Εναλλακτική επίλυση διαφορών

Οι φορείς ισότητας πρέπει να είναι σε θέση να προσφέρουν στα μέρη τη δυνατότητα να αναζητήσουν εναλλακτικό τρόπο για να επιλύσουν τη διαφορά τους. Μια τέτοια διαδικασία μπορεί να διεξάγεται από τον ίδιο τον φορέα ισότητας ή από άλλη αρμόδια οντότητα σύμφωνα με την εθνική νομοθεσία και πρακτική· σε αυτή την περίπτωση ο φορέας ισότητας μπορεί να διατυπώνει παρατηρήσεις προς την εν λόγω οντότητα. Εάν η διαδικασία αυτή περατωθεί χωρίς να βρεθεί λύση, δεν αποκλείεται το δικαίωμα δικαστικής προσφυγής.

Άρθρο 8

Έρευνες

1. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι οι φορείς ισότητας διαθέτουν εξουσία να διεξάγουν έρευνες σχετικά με το αν έχει σημειωθεί παραβίαση της αρχής της ίσης μεταχείρισης κατά τα οριζόμενα στις οδηγίες 79/7/ΕΟΚ, 2000/43/ΕΚ, 2000/78/ΕΚ και 2004/113/ΕΕ.
2. Τα κράτη μέλη παρέχουν πλαίσιο για τη διεξαγωγή των ερευνών που να επιτρέπει στους φορείς ισότητας να εξακριβώνουν τα πραγματικά περιστατικά των υποθέσεων. Ειδικότερα, το εν λόγω πλαίσιο παρέχει στους φορείς ισότητας πραγματικά δικαιώματα πρόσβασης στις πληροφορίες και στα έγγραφα που είναι αναγκαία προκειμένου να πιστοποιήσουν εάν έχει πράγματι γίνει διάκριση. Προβλέπει επίσης κατάλληλους μηχανισμούς για τη συνεργασία των φορέων ισότητας με τους σχετικούς δημόσιους φορείς για τον συγκεκριμένο σκοπό.
- 3.
4. Τα κράτη μέλη μπορούν επίσης να αναθέσουν σε άλλον αρμόδιο φορέα, σύμφωνα με την εθνική νομοθεσία και πρακτική, τις εξουσίες που αναφέρονται στις παραγράφους 1 και 2. Όταν ο εν λόγω αρμόδιος φορέας ολοκληρώσει τις έρευνές του, παρέχει στον φορέα ισότητας, κατόπιν αιτήματός του, πληροφορίες σχετικά με τα αποτελέσματά τους.

Άρθρο 8α

Γνωμοδοτήσεις και αποφάσεις

1. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι οι φορείς ισότητας διαθέτουν εξουσία να τεκμηριώνουν την εκτίμησή τους για την εκάστοτε υπόθεση, στοιχειοθετώντας τα πραγματικά περιστατικά και περιλαμβάνοντας αιτιολογημένο συμπέρασμα σχετικά με την ύπαρξη διάκρισης. Τα κράτη μέλη καθορίζουν εάν αυτό θα υλοποιείται με μη δεσμευτικές γνωμοδοτήσεις ή με δεσμευτικές αποφάσεις.
2. Κατά περίπτωση, τόσο οι μη δεσμευτικές γνωμοδοτήσεις όσο και οι δεσμευτικές αποφάσεις περιλαμβάνουν συγκεκριμένα μέτρα για την αποκατάσταση των παραβιάσεων της αρχής της ίσης μεταχείρισης που έχουν ενδεχομένως διαπιστωθεί και για την πρόληψη νέων περιστατικών. Τα κράτη μέλη θεσπίζουν κατάλληλους μηχανισμούς για την παρακολούθηση της συνέχειας που δίνεται στις μη δεσμευτικές γνωμοδοτήσεις, όπως οι υποχρεώσεις ανατροφοδότησης, και για την επιβολή των δεσμευτικών αποφάσεων.

3. Οι φορείς ισότητας δημοσιεύουν τουλάχιστον τις περιλήψεις των γνωμοδοτήσεων και των αποφάσεών τους που κρίνουν ότι έχουν ιδιαίτερη σημασία.

Άρθρο 9

Δικαστική προσφυγή

1. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι οι φορείς ισότητας έχουν το δικαίωμα να παρίστανται σε δικαστικές διαδικασίες για ζητήματα αστικού και διοικητικού δικαίου που αφορούν την εφαρμογή της αρχής της ίσης μεταχείρισης κατά τα οριζόμενα στις οδηγίες 79/7/ΕΟΚ, 2000/43/ΕΚ, 2000/78/ΕΚ και 2004/113/ΕΚ όπως προβλέπεται στις παραγράφους 2 έως 5, σύμφωνα με την εθνική νομοθεσία και πρακτική περί του παραδεκτού των προσφυγών, μεταξύ άλλων όσον αφορά τους κανόνες για την υποχρεωτική λήψη έγκρισης από το αναφερόμενο θύμα.
2. Το δικαίωμα του φορέα ισότητας να παρίσταται σε δικαστικές διαδικασίες περιλαμβάνει το δικαίωμα υποβολής παρατηρήσεων στο δικαστήριο, σύμφωνα με την εθνική νομοθεσία και πρακτική:
 - (α)
 - (β)
 - (γ)
- 2α. Το δικαίωμα του φορέα ισότητας να παρίσταται σε δικαστικές διαδικασίες περιλαμβάνει επίσης τουλάχιστον ένα από τα ακόλουθα δικαιώματα:
 - (α) το δικαίωμα να κινεί διαδικασία για λογαριασμό ενός ή περισσότερων θυμάτων·
 - (β) το δικαίωμα να συμμετέχει σε διαδικασίες υπέρ ενός ή περισσότερων θυμάτων· ή,
 - (γ) το δικαίωμα να κινεί διαδικασίες ιδίω ονόματι προς υπεράσπιση του δημόσιου συμφέροντος.
- 2β. Το δικαίωμα του φορέα ισότητας να παρίσταται σε δικαστικές διαδικασίες περιλαμβάνει το δικαίωμα να ενεργεί ως διάδικος σε διαδικασίες επιβολής ή δικαστικού ελέγχου δεσμευτικών αποφάσεων, στις περιπτώσεις που οι φορείς ισότητας εξουσιοδοτούνται να λαμβάνουν τέτοιες αποφάσεις σύμφωνα με το άρθρο 8α.

- 3.
- 4.
5. Τα κράτη μέλη μπορούν να ορίζουν ότι έρευνες σύμφωνα με το άρθρο 8 παράγραφος 2 και το άρθρο 8α ούτε κινούνται ούτε συνεχίζονται ενόσω εκκρεμούν δικαστικές διαδικασίες για την ίδια υπόθεση.

Άρθρο 10

Διαδικαστικές εγγυήσεις

Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι, στις διαδικασίες που αναφέρονται στα άρθρα 6, 7, 8, 8α και 9, προστατεύονται τα δικαιώματα υπεράσπισης των εμπλεκόμενων φυσικών και νομικών προσώπων. Οι δεσμευτικές αποφάσεις που αναφέρονται στο άρθρο 8α υπόκεινται σε δικαστικό έλεγχο, σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο.

Άρθρο 11

Ισότιμη πρόσβαση

1. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν σε όλους την πρόσβαση στις υπηρεσίες και τις δημοσιεύσεις των φορέων ισότητας σε ισότιμη βάση.
- 1α. Οι φορείς ισότητας εγγυώνται ότι δεν υπάρχουν εμπόδια στην υποβολή καταγγελιών, έχοντας για παράδειγμα τη δυνατότητα να λαμβάνουν καταγγελίες προφορικά, γραπτά και ηλεκτρονικά.
2. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι οι φορείς ισότητας παρέχουν δωρεάν τις υπηρεσίες τους στους καταγγέλλοντες, σε ολόκληρη την επικράτειά τους, συμπεριλαμβανομένων των αγροτικών και απομακρυσμένων περιοχών.

Άρθρο 11α

Προσβασιμότητα και εύλογες προσαρμογές για άτομα με αναπηρία

Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν την προσβασιμότητα και παρέχουν εύλογες προσαρμογές στα άτομα με αναπηρία, ώστε να διασφαλίζεται η ισότιμη πρόσβασή τους σε όλες τις υπηρεσίες και δραστηριότητες των φορέων ισότητας, συμπεριλαμβανομένης της παροχής βοήθειας σε θύματα, της διεκπεραίωσης καταγγελιών, της εναλλακτικής επίλυσης διαφορών, της ενημέρωσης και των δημοσιεύσεων, καθώς και των δραστηριοτήτων πρόληψης, προώθησης και ευαισθητοποίησης.

Άρθρο 12

Συνεργασία

Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι οι φορείς ισότητας διαθέτουν κατάλληλους μηχανισμούς για να συνεργάζονται, στο πλαίσιο των αντίστοιχων πεδίων αρμοδιοτήτων τους, με άλλους φορείς ισότητας εντός του ίδιου κράτους μέλους, καθώς και με σχετικές δημόσιες και ιδιωτικές οντότητες, συμπεριλαμβανομένων των επιθεωρήσεων εργασίας, των κοινωνικών εταίρων και οργανώσεων της κοινωνίας των πολιτών, σε εθνικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο, καθώς και σε άλλα κράτη μέλη και σε ενωσιακό και διεθνές επίπεδο.

Άρθρο 13

Διαβούλευση

Τα κράτη μέλη θεσπίζουν διαδικασίες για να διασφαλίσουν ότι η κυβέρνηση και άλλες σχετικές δημόσιες αρχές διαβουλεύονται εγκαίρως με τους φορείς ισότητας σχετικά με τη νομοθεσία, την πολιτική, τη διαδικασία και τα προγράμματα που σχετίζονται με τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις που απορρέουν από τις οδηγίες 79/7/ΕΟΚ, 2000/43/ΕΚ, 2000/78/ΕΚ και 2004/113/ΕΚ.

Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι οι φορείς ισότητας έχουν το δικαίωμα να διατυπώνουν συστάσεις για τα συγκεκριμένα θέματα, να τις δημοσιεύουν και να ζητούν ανατροφοδότηση σχετικά με τις συστάσεις τους.

Άρθρο 14

Συλλογή δεδομένων και πρόσβαση σε δεδομένα για την ισότητα

1. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι οι φορείς ισότητας συλλέγουν δεδομένα σχετικά με τις δραστηριότητές τους με σκοπό την κατάρτιση των εκθέσεων που αναφέρονται στο άρθρο 15 στοιχεία β) και γ).
2. Τα δεδομένα που συλλέγονται αναλύονται με βάση τους λόγους και τους τομείς που καλύπτονται από τις οδηγίες 79/7/ΕΟΚ, 2000/43/ΕΚ, 2000/78/ΕΚ και 2004/113/ΕΚ και σύμφωνα με τους δείκτες που αναφέρονται στο άρθρο 16. Τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα που συλλέγονται ανωνυμοποιούνται ή, εφόσον αυτό δεν είναι δυνατόν, ψευδωνυμοποιούνται.

3. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι οι φορείς ισότητας δύνανται να έχουν πρόσβαση σε στατιστικά στοιχεία σχετικά με τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις που απορρέουν από τις οδηγίες 79/7/ΕΟΚ, 2000/43/ΕΚ, 2000/78/ΕΚ και 2004/113/ΕΚ, σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο, όταν κρίνουν ότι οι τα λόγω στατιστικά στοιχεία είναι αναγκαία για τη συνολική αξιολόγηση της κατάστασης όσον αφορά τις διακρίσεις στο κράτος μέλος, καθώς και για την κατάρτιση των εκθέσεων για τις οποίες γίνεται λόγος στο άρθρο 15 στοιχείο γ).
4. Τα κράτη μέλη επιτρέπουν στους φορείς ισότητας να διατυπώνουν συστάσεις ως προς το ποια δεδομένα πρέπει να συλλέγονται σε σχέση με τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις που απορρέουν από τις οδηγίες 79/7/ΕΟΚ, 2000/43/ΕΚ, 2000/78/ΕΚ και 2004/113/ΕΚ, απευθυνόμενες σε δημόσιους και ιδιωτικούς φορείς, συμπεριλαμβανομένων των δημόσιων αρχών, των κοινωνικών εταίρων, των εταιρειών και των οργανώσεων της κοινωνίας των πολιτών. Τα κράτη μέλη μπορούν επίσης να επιτρέπουν στους φορείς ισότητας να εκτελούν συντονιστικό ρόλο στη συλλογή δεδομένων περί ισότητας.
5. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι οι φορείς ισότητας μπορούν να διεξάγουν ανεξάρτητες έρευνες σχετικά με τις διακρίσεις.

Άρθρο 15

Εκθέσεις και στρατηγικός σχεδιασμός

Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι οι φορείς ισότητας:

- (α) εγκρίνουν πρόγραμμα εργασίας στο οποίο καθορίζονται οι προτεραιότητες και οι μελλοντικές δραστηριότητές τους·
- (β) καταρτίζουν και δημοσιοποιούν ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων, η οποία περιλαμβάνει τον ετήσιο προϋπολογισμό, το προσωπικό και τα οικονομικά στοιχεία τους·
- (γ) δημοσιεύουν μία ή περισσότερες εκθέσεις, με συστάσεις, τουλάχιστον ανά τετραετία, σχετικά με την κατάσταση της ίσης μεταχείρισης και των διακρίσεων, συμπεριλαμβανομένων πιθανών διαρθρωτικών ζητημάτων, στο κράτος μέλος τους.

Παρακολούθηση και υποβολή εκθέσεων

1. Έως [24 μήνες από την ημερομηνία έναρξης ισχύος της παρούσας οδηγίας], η Επιτροπή καταρτίζει, με εκτελεστική πράξη, κατάλογο κοινών δεικτών για τη λειτουργία των φορέων ισότητας που έχουν ορισθεί δυνάμει της παρούσας οδηγίας. Κατά την κατάρτιση των δεικτών, η Επιτροπή μπορεί να ζητήσει συμβουλές από τον Οργανισμό Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, το Ευρωπαϊκό Ινστιτούτο για την Ισότητα των Φύλων και από δίκτυα φορέων ισότητας σε ενωσιακό επίπεδο. Οι δείκτες καλύπτουν τους πόρους, την ανεξάρτητη λειτουργία και την αποτελεσματικότητα των φορέων ισότητας, καθώς και εξελίξεις στην εντολή, τις εξουσίες ή τη δομή τους, διασφαλίζοντας τη συγκρισιμότητα, την αντικειμενικότητα και την αξιοπιστία των δεδομένων που συλλέγονται σε εθνικό επίπεδο. Οι δείκτες δεν αποσκοπούν στην κατάταξη ή την έκδοση ειδικών συστάσεων προς επιμέρους κράτη μέλη.

Η εκτελεστική πράξη εκδίδεται σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης που προβλέπεται στο άρθρο 18α παράγραφος 2.

2. Έως [7 έτη από την ημερομηνία έναρξης ισχύος της παρούσας οδηγίας], και στη συνέχεια ανά 5 έτη, τα κράτη μέλη παρέχουν στην Επιτροπή όλες τις σχετικές πληροφορίες σχετικά με την εφαρμογή της παρούσας οδηγίας. Οι πληροφορίες αυτές περιλαμβάνουν τουλάχιστον δεδομένα σχετικά με τη λειτουργία των φορέων ισότητας και λαμβάνουν υπόψη τις εκθέσεις που συντάσσουν οι φορείς ισότητας σύμφωνα με το άρθρο 15 στοιχεία β) και γ).
3. Η Επιτροπή συντάσσει έκθεση σχετικά με την εφαρμογή και τα πρακτικά αποτελέσματα της παρούσας οδηγίας, με βάση τις πληροφορίες που αναφέρονται στην παράγραφο 2 και πρόσθετα σχετικά δεδομένα που συλλέγονται σε εθνικό και ενωσιακό επίπεδο, κατά κύριο λόγο από δίκτυα φορέων ισότητας σε ενωσιακό επίπεδο και άλλα ενδιαφερόμενα μέρη, από τον Οργανισμό Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης και από το Ευρωπαϊκό Ινστιτούτο για την Ισότητα των Φύλων.

Άρθρο 17

Ελάχιστες απαιτήσεις

1. Τα κράτη μέλη μπορούν να θεσπίζουν ή να διατηρούν διατάξεις που είναι ευνοϊκότερες από τις ελάχιστες απαιτήσεις που προβλέπει η παρούσα οδηγία.
2. Η εφαρμογή της παρούσας οδηγίας δεν μπορεί, σε καμία περίπτωση, να αποτελέσει λόγο για μείωση του επιπέδου προστασίας κατά των διακρίσεων που παρέχουν ήδη τα κράτη μέλη για θέματα που διέπονται από τις οδηγίες 79/7/ΕΟΚ, 2000/43/ΕΚ, 2000/78/ΕΚ και 2004/113/ΕΚ.

Άρθρο 18

Επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα

1. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι οι φορείς ισότητας μπορούν να συλλέγουν και να επεξεργάζονται δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα μόνο όταν είναι αναγκαίο για την εκπλήρωση καθήκοντος δυνάμει της παρούσας οδηγίας.
2. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι, όταν οι φορείς ισότητας επεξεργάζονται τις ειδικές κατηγορίες δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, οι οποίες αναφέρονται στο άρθρο 9 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ) 2016/679, έχουν προβλεφθεί κατάλληλα και συγκεκριμένα μέτρα για την προάσπιση των θεμελιωδών δικαιωμάτων και των συμφερόντων του υποκειμένου των δεδομένων.

Άρθρο 18α

Διαδικασία επιτροπής

1. Η Επιτροπή επικουρείται από επιτροπή. Η εν λόγω επιτροπή αποτελεί επιτροπή κατά την έννοια του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 182/2011.
2. Όταν γίνεται παραπομπή στην παρούσα παράγραφο, εφαρμόζεται το άρθρο 5 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 182/2011.

Άρθρο 19

Απαλειφθέντα άρθρα στις οδηγίες 2000/43/ΕΚ και 2004/113/ΕΚ

Το άρθρο 13 της οδηγίας 2000/43/ΕΚ και το άρθρο 12 της οδηγίας 2004/113/ΕΚ απαλείφονται. Οι αναφορές στους φορείς για την προώθηση της ίσης μεταχείρισης που αναφέρονται στα εν λόγω άρθρα νοούνται ως αναφορές στους φορείς ισότητας που αναφέρονται στο άρθρο 2 της παρούσας οδηγίας.

Άρθρο 20

Μεταφορά στο εθνικό δίκαιο

1. Τα κράτη μέλη θέτουν σε ισχύ τις αναγκαίες νομοθετικές, κανονιστικές και διοικητικές διατάξεις για να συμμορφωθούν προς την παρούσα οδηγία έως ... [36 μήνες μετά την ημερομηνία έναρξης ισχύος της παρούσας οδηγίας]. Ενημερώνουν αμέσως την Επιτροπή σχετικά.

Όταν τα κράτη μέλη θεσπίζουν τις εν λόγω διατάξεις, αυτές περιέχουν παραπομπή στην παρούσα οδηγία ή συνοδεύονται από παρόμοια παραπομπή κατά την επίσημη δημοσίευσή τους. Ο τρόπος της παραπομπής αυτής καθορίζεται από τα κράτη μέλη.

2. Τα κράτη μέλη ανακοινώνουν στην Επιτροπή το κείμενο των ουσιωδών διατάξεων εθνικού δικαίου τις οποίες θεσπίζουν στον τομέα που διέπει η παρούσα οδηγία.

Άρθρο 21

Έναρξη ισχύος

Η παρούσα οδηγία αρχίζει να ισχύει την εικοστή ημέρα από τη δημοσίευσή της στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Το άρθρο 19 εφαρμόζεται από [την ημερομηνία που αναφέρεται στο άρθρο 20 παράγραφος 1].

Άρθρο 22

Αποδέκτες

Η παρούσα οδηγία απευθύνεται στα κράτη μέλη.

Βρυξέλλες,

Για το Συμβούλιο

Ο Πρόεδρος / Η Πρόεδρος
